

TOKKA2 ammatillisen erityisopetuksen kehittäjänä Lapissa

Tokka on tuntureilla taivalta-va porolauma, jossa on poroja, puhujasta riippuen, kymmenistä satoihin ja tuhansiin saakka. Tokka taivaltaa tuntureilla vuotuisen laidunkierton sa mukaan, ja mukana nulkkaa (juoksee hiljalleen) kaikenlaisia, -ikäisiä, -värisiä ja -tapaisia poroja. TOKKA merkitsee Lapissa nykyisin myös koulutustakuuajattelua, jossa pyritään ottamaan huomioon erilaisetkin oppijat omien yksilöllisten tarpeidensa mukaan. Miten TOKKA koulutustakuu on lähtenyt liikkeelle ja minne se jutaa (matkaa)?

Mikä on TOKKA2?

TOKKA2 - Toisen asteen koulutus- ja yhteiskuntatakuu erilaisilla oppijoille Lapissa - on ESR -projekti, jossa kehitetään Lapin ammatillista erityisopetusta. Projektilla pyritään tukemaan koko ikäluokan kouluttamista toisella asteella ammatilliseen tutkintoon, työllistymiseen tai hyvään elämään. Rahoituksen TOKKA2 -projektille on myöntänyt Lapin lääninhallitus ja projektia hallinnoi Rovaniemen koulutuskuntayhtymän Lapin ammattiopisto. TOKKA2 -projekti toimii koko Lapin alueella.

Lapissa kaikista pidetään huolta

Lapissa opiskelijoiden ja oppilaitosten pitkät välimatkat ja kulkemisen vaikeudet tuovat lisähaastetta erityisopiskelijan koulutuspolulle toisella asteella. Opiskelijan kotipaikkakunnalta etäisyys oppilaitokseen voi olla satoja kilometrejä. Lisäksi välimatkan kulkemista saattaa vaikeuttaa julkisten kulkuyhteyksien niukkuus tai aikataulujen sopimattomuus. Erityisopiskelijan kohdalla kiinnostavan ja sopivan koulutusvaihtoehdon löytyminen läheltä kotiseutua voi olla vaikeaa. Näistä lähtökohdista on TOKKA2 -projektin perustaksi muodostunut seudullinen vastuunotto oman

Projektisuunnittelija Katariina Sarajarvi ja projektipäällikkö Riitta-Liisa Töllä työskentelevät TOKKA2 -projektissa Lapin ammattiopistossa.

seutukunnan erityisopiskelijoista.

Lapissa on kuusi seutukuntaa: Itä-Lappi, Kemi-Tornio, Pohjois-Lappi, Rovaseutu, Tornionlaakso ja Tunturi-Lappi. Jokaisella Lapin seutukunnalla toimii TOKKA2 -seutukehittäjä, joka tekee yhteistyötä alueensa yritysten, työvoimahallinnon ja ammatillisten oppilaitosten sekä muiden toimijoiden kanssa. Seutukehittäjät muodostavat yhdessä TOKKA2 -seutukehittäjien verkoston. Tässä verkostossa kehitetään erityisopiskelijoiden työssäoppimista ja työllistymistä omalla seudulla. Tänä syksynä projekti on järjestänyt seutukunnilla työelämäfoorumit. Näissä tilaisuuksissa on keskusteltu siitä, millaisia mahdollisuuksia seudulla on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tukea erityisopiskelijan työssäoppimista ja työllistymistä.

TOKKA2 tukena erityisopiskelijan ohjauksessa

Erityisopiskelijoiden työssäoppimisen ohjaamisen apuvälineeksi opettajille ja

työpaikkaohjaajille on projektissa tuotettu HOJKS -kortisto. HOJKS on henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, joka on laadittava erityisopetusta tarvitsevalle opiskelijalle (L630/1998 ja A811/1998). Kortit on tehty ammatillisen koulutuksen erityisopetuksen perusteiden luokituksen mukaan. Kortisto muodostuu 12 ohjauskortista. Korteissa on lyhyesti kerrottu erityisopetuksen perusteena olevista syistä. Korttien kääntöpuolella on kerrottu, mitä asioita olisi hyvä huomioida erityisopiskelijan ohjauksessa. Kevästä 2010 alkaen projekti järjestää erityisopiskelijan työssäoppimisen ohjaamisen koulutuksia ammatillisen koulutuksen opettajille ja työpaikkaohjaajille Lapissa.

TOKKA2 -projektissa toteutetaan vuosittain neljällä eri paikkakunnalla Lapissa oppilaitosten koko henkilökunnalle ja seudullisille kumppaneille suunnatut Näkökulmia erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työllistymiseen -koulutukset. Seuraava TOKKA2 -koulutuspäivät pidetään helmikuussa

TOKKA2 HOJKS-kortisto toimii erityisopiskelijan ohjauksen apuvälineenä.

2010 Rovaniemellä, Kemissä, Sodankylässä ja Kittilässä.

Minne nyt?

TOKKA2 -hakeutumisvaiheen kehittämistyön tavoitteena on helpottaa erilaisten oppijoiden toisen asteen opintoihin hakeutumista.

Hakeutumisvaiheen kehittämisessä uudistetaan Lapin ammatillisen erityisopetuksen www.minnenyt.fi -portaalia selkokieliseksi ja esteettömäksi palveluksi. Nykyinen portaali on otettu käyttöön vuonna 2007. Portaali toimii Lapin läänin ammatillisen erityisopetuksen tiedottamisen kanavana. Portaaliin on koottu tietoa ammatillisesta erityisopetuksesta Lapin läänissä, koulutusten sisällöstä ja niihin hakeutumisesta, opiskelijan valintaprosessista sekä linkkejä aiheeseen liittyviin sivustoihin.

Portaalista erityisopiskelijat ja heidän

huoltajansa löytävät tietoa erityisopiskelijalle sopivista toisen asteen koulutusvaihtoehdoista Lapissa. Lisäksi portaali palvelee peruskoulun ja ammatillisten oppilaitosten opettajia, opinto-ohjaajia ja erityisopettajia opiskelijan jatko-opintoihin ohjaamisessa. Portalin kehittämistyötä tehdään yhteistyössä sivustolla koulutustarjontaansa esittelevien oppilaitosten kanssa. Uudistettu portaali avataan 27.2.2010.

Teksti:

Riitta-Liisa Tölli
projektipäällikkö
Lapin ammattiopisto

Katariina Sarajärvi
projektisuunnittelija
Lapin ammattiopisto

Kuvat: Petri Allén.

TOKKA2 -projekti
1.12.2008 – 31.7.2011

Projektipäällikkö

Riitta-Liisa Tölli
020 798 4369
etunimi.sukunimi@lao.fi

Projektisuunnittelija

Katariina Sarajärvi
020 798 4340
etunimi.sukunimi@lao.fi

Lapin ammattiopisto
www.lao.fi/tokka2
www.minnenyt.fi

